

EIROPAS SAVIENĪBAS FINANŠU INTEREŠU AIZSARDZĪBAS KOORDINĀCIJAS
PADOMES SĒDE

PROTOKOLS Nr.15

Rīgā

2017.gada 12.aprīlī

Sēdi vada:

Finanšu ministrijas valsts sekretāre, Padomes priekšsēdētāja

Baiba Bāne

Sēdē piedalās:

Padomes locekļi

1.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Valsts sekretāra vietnieks attīstības instrumentu jautājumos	Sandis Cakuls
2.	Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldes direktora Edija Ceīpes vietā, Finanšu policijas pārvaldes Starptautiskās sadarbības daļas vadītājs	Kaspars Mežals
3.	Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka pienākumu izpildītājas p.i. Ilzes Jurčas vietā, Politikas plānošanas nodaļas vadītāja p.i.	Sintija Helviga -
Eihvalde
4.	Zemkopības ministrijas valsts sekretāra vietnieces Pārslas Rigondas Krieviņas vietā, Zivsaimniecības departamenta direktors	Normunds Riekstiņš
5.	Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes priekšnieks	Pēteris Bauska
6.	Ģenerālprokuratūras Starptautiskās sadarbības nodaļas prokurora Mārča Viļuma vietā, Krimināltiesiskā departamenta Pirmstiesas izmeklēšanas uzraudzības nodaļas prokurors	Jānis Mināts
7.	Finanšu ministrijas ES fondu vadības un kontroles departamenta direktores vietnieces Aldas Krievas vietā, ES fondu ieviešanas vadības nodaļas vadītājas vietniece	Inga Plataiskalns
8.	Tieslietu ministrijas valsts sekretāra Raivja Kronberga vietā, Krimināltiesību departamenta juriskonsulte	Dina Spūle
9.	Valsts kontroles padomnieces stratēģiskos jautājumos Maritas Salgrāves vietā, Pārskatu izvērtēšanas daļas vadītājs	Aivars Ērglis

Pastāvīgie eksperti

10.	Lauku atbalsta dienesta Lauku atbalsta dienesta Juridiskā departamenta direktore	Inga Tarvāne
11.	Iekšlietu ministrijas Finanšu vadības departamenta direktore	Larisa Tumaņana
12.	Iekšlietu ministrijas Projektu kontroles nodaļas vadītāja	Baiba Balode
13.	Labklājības ministrijas Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām vadošās iestādes vecākā eksperte	Ilze Latvieta

14.	Centrālā finanšu un līguma aģentūras Juridiskā nodrošinājuma nodaļas vadītāja	Linda Pucēna
15.	Valsts kases Eiropas lietu departamenta direktore	Karīna Zencova
16.	Valsts kases Kvalitātes un risku vadības departamenta direktore	Imandra Galandere-Zīle
17.	Lauku atbalsta dienesta Juridiskā departamenta direktore	Inga Tarvāne

Uzaicinātie pārstāvji

18.	Stratēģiskās vadības lietu un sabiedrisko attiecību pārvaldes Starptautisko attiecību daļas galvenā speciāliste	Nadežda Beija
19.	Centrālā finanšu un līguma aģentūras Direktora vietniece stratēģiskajos jautājumos, Programmu vadības un uzraudzības departamenta direktore	Dace Burkāne
20.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Attīstības instrumentu departamenta direktore	Iruma Kravale
21.	Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes 2.nodaļas priekšnieks	Kristaps Kalniņš
22.	Konkurences padomes Aizliegto vienošanos departamenta direktore	Ieva Šmite-
23.	Kultūras ministrijas ES fondu departaments ES fondu uzraudzības nodaļas vadītāja	Sigita Šīre - Vismanta
24.	A.W.Olsen & Partners Partnere	Olga Kazaka
25.	Sabiedrība par atklātību - Delna Transparency International - Latvia Direktors	Jānis Volberts

AFCOS dienests

26.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta direktore, AFCOS vadītāja	Nata Lasmane
27.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta vecākā eksperte	Marita Markevica
28.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta vecākais eksperts izmeklēšanā	Dmitrijs Novickis
29.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta vecākā auditore	Iļona Skorobogatova

Sēdē nepiedalās sekojoši padomes locekļi/pastāvīgie eksperti:

1.	Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes direktore	Sandra Kārklīņa-Ādmine

Sēde sākas plkst. 15:00

Iebildumu par darba kārtību nav. Sēdes dalībnieki apstiprina darba kārtību.

1.

AFCOS darbības stratēģiju un pasākumu plāna 2017.-2019. gadam ieviešana

AFCOS Latvijā vadītāja Nata Lasmane īsi iepazīstina klātesošos par darbības stratēģijas un rīcības plāna ieviešanu, uz kuras pamata ir strukturēta dienas kārtība un par katru atsevišķu pasākumu progresu sniedz informāciju nominētais AFCOS pārstāvis.

2.

2.1. AFCOS pārstāve I. Skorobogatova, sadarbībā ar Olgu Kazaku no PR aģentūras A.W.Olsen & Partners sniedza padomes sēdes dalībniekiem detalizētu informāciju par SKDS pētījuma rezultātiem, kas tika izmantoti Sociāli informatīvās kampaņas jeb pretkrāpšanas kustības #ATKRĀPIES! izveidei un turpmāk paredzamajām darbībām. (*Rīcības plāna 3.3. pasākums: Noskaidrot sabiedrības izpratni un informētības līmeni, kā arī iespējamo krāpšanas līmeni Latvijā, lai noteiktu turpmākos rīcības virzienus krāpšanas prevencijai; Pasākuma rezultāts: Sagatavoti priekšlikumi turpmākiem pilnveidojumiem krāpšanas apkarošanai un iekļauti ikgadējā ziņojumā MK.*)

Lai racionalizētu un uzglabātu vienkopus informāciju par pētījumiem, kas tiek veikti ES finanšu interešu aizsardzības jomā, par krāpšanas un korupcijas apkarošanu I.Skorobogatova aicināja klātesošos sazināties ar savas iestādes komunikatoriem, vai tiešā veidā sniegt savu pētījumu rezultātus lai tos vienkopus publicētu kādā vienotā informācijas platformā – piemēram, #ATKRĀPIES mājas lapā <http://atkrapiess.lv/>.

Atbilstoši sabiedriskās domas aptauja I.Skorobogatova aicina atsaukties iestādes, kas atbalstītu tieši godprātīgu komersantus izcelšanu, aicinot uzņēmējus pievienoties kampaņai izmantojot #ATKRĀPIES identifikācijas elementus.

Kā vienu no turpmāk veicamajiem pasākumiem kampaņas ilgtspējai bija priekšlikums organizēt līdzīgu pasākumu 2017. gada rudenī, aktualizējot pausto nostāju un turpinot strādāt ar sabiedrību, jo liela daļa līdzekļu jau ir ieguldīti un atkārtotas kampaņas aktualizēšana neprasītu daudz līdzekļu.

Vēl viena joma, kurā būtu nepieciešami pilnveidojumi par ziņošanas iespējām, jo pētījuma rezultāti liecināja, ka 23% Latvijas iedzīvotājus attur no ziņošanas informācijas trūkums un nezināšana, kur par gadījumiem varētu ziņot. Kā iespējamie risinājumi AFCOS padomes sēdes dalībniekiem tika piedāvātas 2 iespējas – veidot vienotu informācijas ziņošanas platformu ar linkiem, kā arī turpināt skaidrojošo darbu ar savu mājas lapu starpniecību un citiem mehānismiem.

Par katru no augstākminētajiem jautājumiem – vienotas pētījumu lietotnes izveidošana, vienotas informācijas pieejamība par ziņošanas iespējām, kā arī #ATKRĀPIES kustības atkārtoto pasākumu rudenī - AFCOS gaida ierosinājumus un priekšlikumus, sazinoties rakstiski afcos@fm.gov.lv vai zvanot AFCOS dienesta pārstāvjiem.

Sīkāk ar pētījuma rezultātiem var iepazīties pieprasot informāciju AFCOS, kā arī apskatīt informāciju #ATKRĀPIES mājas lapā: <http://atkrapiess.lv/>

2.2. Par AFCOS komunikatoru tīkla izveidi, iesaistītajām pusēm un paredzamajām darbībām tuvākā nākotnē – 2017.gada iniciatīvām informāciju sniedza I.Skorobogatova. Šī aktivitāte ir kā preventīvs rīks krāpšanas un korupcijas novēršanai. (*Rīcības plāna 3.1. pasākuma rezultāts: Ziņojums AFCOS Padomei par izveidoto nacionālo AFCOS kompetento iestāžu komunikatoru tīklu, veiktajiem un plānotajiem komunikācijas pasākumiem.*)

Atsaucoties uz iepriekšminēto informāciju, J.Volberts min, ka arī Ernst & Young veica specifisku pētījumu par krāpšanas apkarošanas pasākumiem, kur arī tika uzsvērts iestāžu vadības līmeņa

iesaiste un aktivitāte krāpšanas apkarošanā kā “tonis no augšas”, kā arī šī pētījuma iespējama pievienošana vienotajā dokumentu platformā.

Baiba Bāne jautā vai dalībniekiem ir priekšlikumi vai papildinājumi prezentētajai stratēģijai un pasākumu plānam. Tā kā komentāru nav, informācija tiek pieņemta zināšanai, un tālāki priekšlikumi vai komentāri tiks saskaņoti rakstiski individuāli ar katru no priekšlikuma iesniedzējiem.

Nolēma:

Pieņemt zināšanai informāciju par Pasākuma plāna 3.1. un 3.3. paredzēto pasākumu izpildi, kā arī turpināt sadarboties un turpināt uzsāktās aktivitātes preventīvu pasākumu ieviešanā krāpšanas apkarošanai.

3.

Tieslietu ministrijas pastāvīgās Krimināllikuma darba grupas secinājumi par Krimināllikumā ietverto noziedzīgo nodarījumu

Par līdz šim veiktajiem un turpmāk veicamajiem pasākumiem vienotai izpratnei par noziedzīgiem nodarījumiem atbilstoši stratēģijas 1.1. pasākumā noteiktajam (*Tieslietu ministrijas pastāvīgā Krimināllikuma darba grupā izvērtēt Krimināllikumā ietverto noziedzīgo nodarījumu atbilstību 1995.gada 26.jūlija Konvencijas par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību (PIF Konvencija) ietvertajai krāpšanas definīcijai, veidojot vienotu izpratni par noziedzīgajiem nodarījumiem, kas ietekmē Eiropas Kopienu finanšu intereses*) informāciju sniedza Tieslietu ministrijas Krimināltiesību departamenta juriskonsulte Dina Spūle par. Sarunas par nepieciešamajiem pasākumiem Krimināllikuma piemērošanā ES fondu interešu aizsardzības jomā jau tika uzsāktas 2015.gadā. Kā rezultātā 02.11.2016. notika Krimināllikuma darba grupa paplašinātā sastāvā, kurā detalizēti tika izvērtēti nepieciešamie grozījumi, lai paredzētu speciālas normas saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem un krāpšanos ES fondu ietvaros. Darba grupas rezultātā tika secināts, ka grozījumi nav nepieciešami, taču ir nepieciešams veikt skaidrojošo darbu, pilnveidojot izpratni par jau esošo Krimināllikuma pantu piemērošanu praksē.

Krimināllikuma darba grupas rezultātā tika izdots apkārtraksts vēstules formātā ģenerālprokuratūrai un rajonu tiesu priekšsēdētājiem, skaidrojot konkrētu pantu piemērošanu praksē, līdz ar ko ir uzskatāms, ka stratēģijas pasākuma plānā paredzētais pasākums ir izpildīts.

Papildus Dina Spūle informēja par Krimināllikuma grozījumiem saistībā ar ES fondu finansējuma formu (atbilstoši 21.06.2015. FM vēstulē Nr. 14-13/6757 paustajai informācijai), papildinot 210.pantu ar atsauci uz dotācijām, tādējādi nosedzot visas finansējuma iespējamās piešķiruma formas un palielinot sankcijas ar brīvības atņemšanu uz gadu. Ierosinātie grozījumi tika atbalstīti bez diskusijām Saeimas 2.lasījumā. Minēto jautājumu aktualizēšana varētu būtu atkal aktuāla, kad 2017.gada vasarā ir sagaidāma jaunās Direktīvas par ES Finanšu interešu aizsardzību pieņemšana un tad Tieslietu ministrija sadarbībā ar Finanšu ministriju vēlreiz izskatīs nepieciešamos veicamos pasākumus, ja būs attiecināms.

Centrālās finanšu un līguma aģentūras (turpmāk – CFLA) pārstāvji informēja, ka turpinās ziņot par iespējamiem krāpnieciskiem gadījumiem un skatīsies, kā pantu piemērošana realizēsies praksē.

Nolēma:

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju. Tieslietu ministrijas sniegtā apkārtraksta skaidrojums un tā pietiekamība turpmāk tiks vērtēta praksē konkrētu gadījumu izmeklēšanā. Tika nolemts, ka Tieslietu ministrija ir izpildījusi pasākuma plāna uzdevumu Nr. 1.1.

3.

Apmācību, semināru, kursu pieejamība un sagatavots apmācību plāns.

M.Markevica sniedza informāciju par sagatavoto apmācību plānu un tā tālāku izmantošanu atbilstoši Stratēģijas pasākuma plāna 3.2.punktā noteiktajam pasākumam: *Vienotas izpratnes veidošana ES finanšu interešu aizsardzībai/krāpšanas apkarošanai un kapacitātes stiprināšanai* un attiecīgi paredzētajam rezultātam: *Sagatavots semināru plāns.*

Darba grupas dalībnieki izteica ierosinājumus precizēt Apmācību plānu, dažus pasākumus apvienojot, precizējot paredzamās apmācību tēmas un papildinot ar sīkāku informāciju par iespējamiem lektoriem.

Nepieciešamie precizējumi tiks iesūti rakstiski uz e-pasta adresi afcos@fm.gov.lv līdz aprīļa beigām un saskaņots rakstiskajā procedūrā pirms tā publicēšanas AFCOS mājas lapā.

Nolēma:

Iesūtīt rakstiski nepieciešamos precizējumus AFCOS apmācību plānam 2017.-2019.gadam.

4.

Pieejas tiesības dažādām valsts datu bāzēm.

CFLA pārstāve D.Burkāne informēja padomes sēdes dalībniekus par paveikto un esošo progresu Kohēzijas politikas Vienotās informācijas sistēmas ieviešanā un datu apmaiņā ar Valsts ieņēmumu dienestu/ Valsts zemes dienestu un citām sistēmām.

Papildus, š.g. sākumā tika organizētas 2 sanāksmes ar izmeklēšanas institūcijām par pieejas tiesību nepieciešamību un nepieciešamo datu pieejamību, kas atbilst stratēģijas 2.2.pasākumā noteiktajai rīcībai *Nodrošinātas nepieciešamās pieejas tiesības dažādām valsts līmeņa datu bāzēm, kuras līdz šim likumā noteikto vai tehnisko ierobežojumu dēļ nebija noteiktas, atbilstoši iestāžu veicamajām funkcijām un pienākumiem, kā arī ņemot vērā izmaksu samērīgumu (datu bāžu saraksts ir pievienots 3.pielikumā).*

Nolēma:

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju un CFLA turpinās uzsākto darbu.

5.

Administratīvās sadarbības vienošanās darba grupa

AFCOS pārstāvis D.Novickis informēja padomes sēdes dalībniekus par izveidoto darba grupu, tās nepieciešamību un sastāvu Administratīvās sadarbības vienošanās izstrādei, kuras 1.sēde ir paredzēta 26.04.2017. Finanšu ministrijā.

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju.

6.

AFCOS pārstāvība un dalība OLAF sanāsmēs (AFCOS pārstāvja dalība COCLAF darba grupā par krāpšanas iepirkumos, dalība OAFCN sanāsmē, dalība 883/2013 Regulas izvērtēšanas sanāsmē).

AFCOS vadītāja N.Lasmane un pārējās AFCOS pārstāves I.Skorobogatova un M.Markevica sniedza īsu ieskatu par Latvijas pārstāvniecību OLAF organizētajās sanāsmēs un darba grupās, kā arī informēja par gūtajām atziņām.

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju.

7.

Informatīvā ziņojuma projekta sākotnējie secinājumi (Informatīvais ziņojums Ministru kabinetam par veiktajiem krāpšanas apkarošanas pasākumiem un konstatētajiem neatbilstoši veiktajiem izdevumiem Eiropas Savienības politiku instrumentu ietvaros 2016.gadā)

AFCOS vadītāja N.Lasmane un vecākā eksperte M.Markevica informēja par pašreizējo progresu informatīvā ziņojuma sagatavošanā, kā arī par izstrādes un saskaņošanas procedūru un termiņiem. Sakarā ar to, ka AFCOS padomes sēde noris agrāk nekā citus gadus, tad ziņojums ir izstrādes procesā, ziņojuma forma pēc būtība netiks mainīta, vairāk informācija tiks strukturēta tabulu formātā. Uz padomes sēdes brīdi nav identificēti gadījumi vai tādas situācijas, kam būtu nepieciešams Ministru kabineta protokollēmums par tālāku rīcību, līdz ar to ir paredzama vienkāršota informatīvā ziņojuma iesniegšana Ministru kabinetam.

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju.

8.

TAIEX pieredzes apmaiņas vizīte Bulgārijā un secinājumi

Tā kā AFCOS pārstāves N.Lasmane un I.Skorobogatova kopā ar valsts policijas un ģenerālprokuratūras pārstāvjiem - (Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes 2.nodaļas priekšnieks - Kristaps Kalniņš, Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Pirmstiesas izmeklēšanas uzraudzības nodaļas prokurors - Jānis Mināts) bija devušies TAIEX pieredzes apmaiņas vizītē uz Bulgāriju, tās dalībnieki dalījās ar padomes sēdes klātesošajiem par gūtajām atziņām un labākajiem prakses piemēriem.

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju.

8.

Hercule III projekta ietvaros paredzētie pasākumi

N. Lasmane iepazīstināja padomes sēdes dalībniekus ar Finanšu ministrijas iesniegtā apmācību projekta paredzamajiem semināriem un pasākumiem Hercule III programmas ietvaros, aicinot iestāžu vadītājus atbalstīt dalību seminārā un aktīvi sadarboties labākās prakses piemēru un viedokļu apmaiņai.

Projekta darba valoda ir angļu valoda, bet visiem dalībniekiem tiks nodrošināta sinhronās tulkošanas iespējas tulkojumam no/uz angļu valodu.

Minētā projekta ietvaros ir paredzēti šādi semināri:

- 1. Seminārs 31.05.-02.06.2017: “Tools for combating fraud and implementation of the National Anti-Fraud Strategy”
- 2. Seminārs 21.-22.09.2017: “Methods of criminal investigation relating to fraud, corruption and other offences affecting the EU financial interests”
- 3. Pieredzes apmaiņas vizīte 27.11.-01.12.2017 par metodēm un rīkiem izmeklēšanu veikšanai uz Horvātiju
- 4. Pieredzes apmaiņas vizīte 22.-26.01.2018. par izveidotās sistēmas darbību krāpšanas un korupcijas apkarošanai uz Igauniju
- 5. Seminārs 22.-23.02.2018: “Raising of Awareness as an Effective Tool to Prevent Fraud and Corruption.

Sēdes dalībnieki izteica vēlmi sniegt priekšlikumus 2. semināra dienaskārtībai. Dienaskārtības projekts iestādēm tiks izsūtīts neilgi pēc 1. semināra noslēguma.

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju.

Valsts sekretāre sēdi slēdz plkst. 16:50

2017.gada ____ .maijā

Valsts sekretāre

B.Bāne

ES fondu revīzijas departamenta vecākā eksperte

M.Markevica